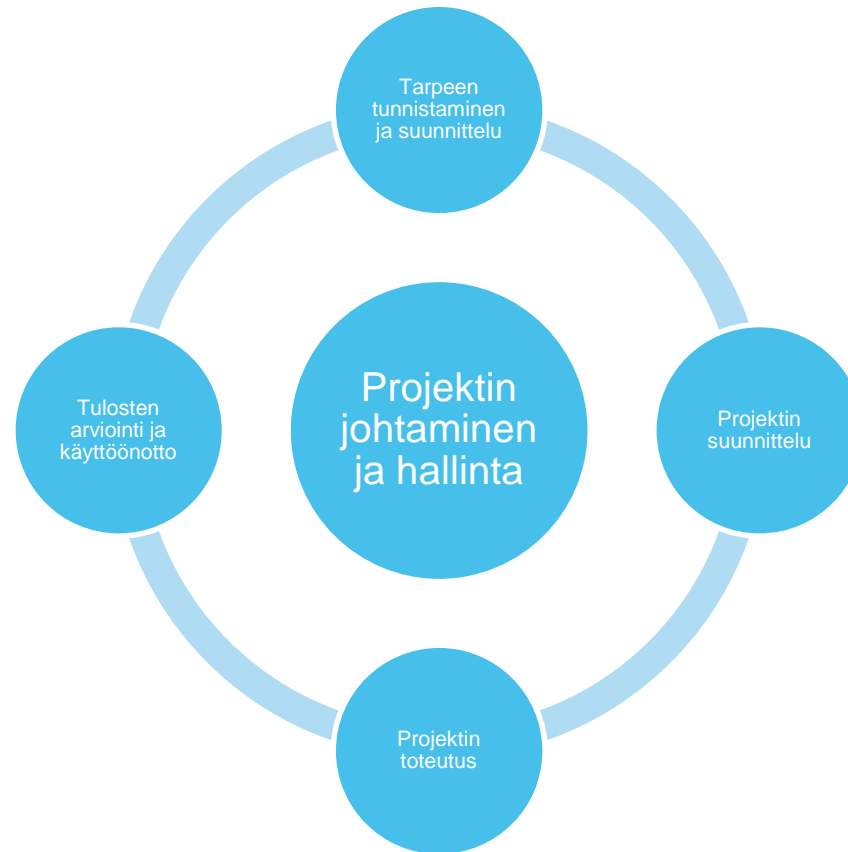
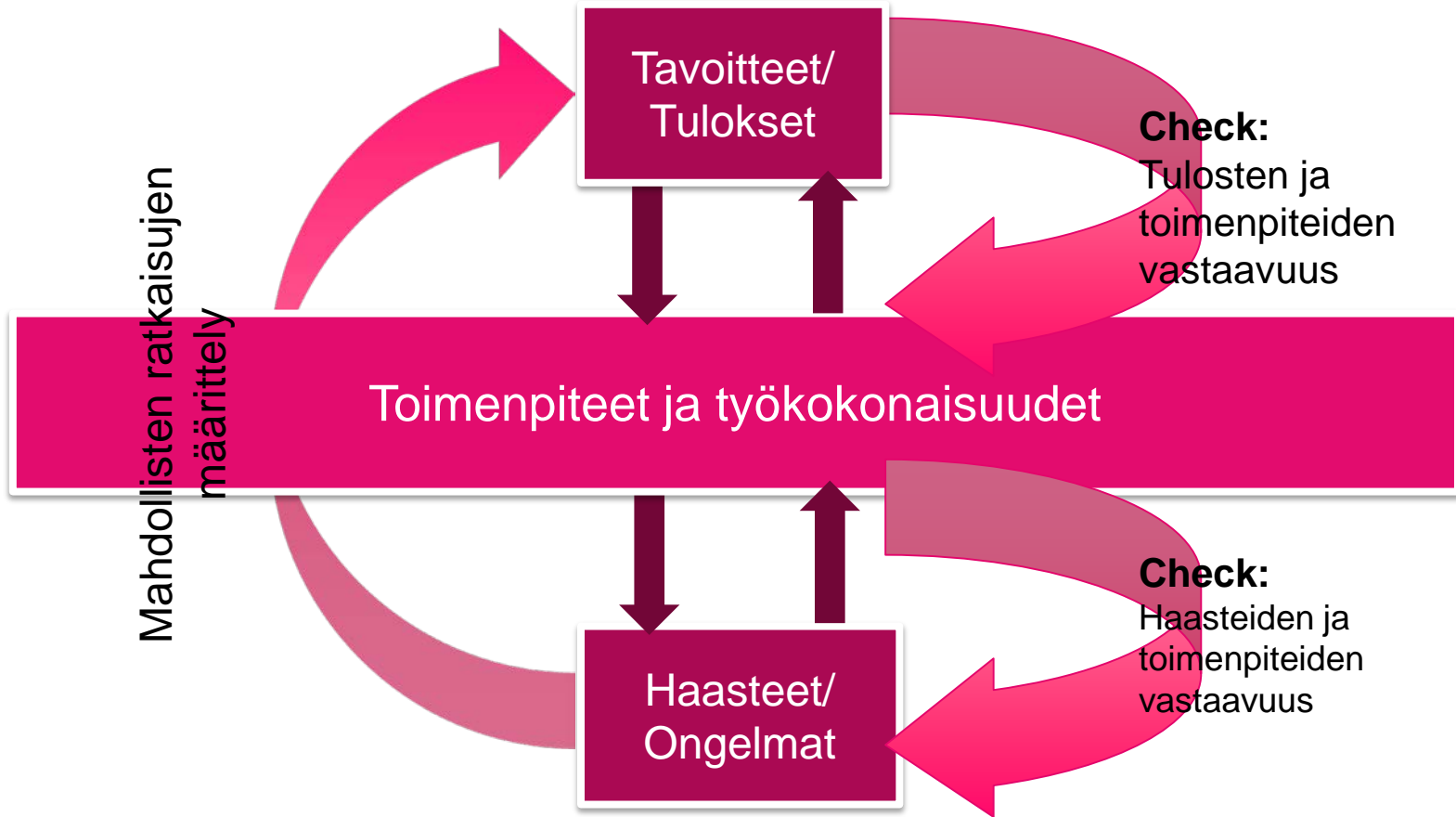

VAKUUTTAVIA VAIKUTUKSIA

Projektitoimiston päällikkö Matti Mäkelä
Turun kaupungin sivistystoimiala
4.5.2017

Kehittämistoiminnan sykli

Projektin vaikutukset

Projektin vaikutusten arviointia suunniteltaessa ja käytettäviä työkaluja valittaessa on keskeistä määrittää, **mitkä ovat olleet tärkeimmät tavoitellut vaikutukset ja kehen/keihin/mihin ne ovat kohdistuneet** (esim. osaamisen kasvu, toimintatapojen muutos, kohderyhmän tilanteessa tapahtunut muutos).

Lyhyen ja pitkän aikavälin vaikutukset täytyy erotella toisistaan. Lisäksi organisaatiolla tulee olla sovitut toimintamallit, joiden avulla pystytään seuraamaan pitkän aikavälin muutosten toteutumista.

Projektin vaikutukset

Vaikutuksia arvioitaessa on hyvä muistaa **Amaran laki**, jonka mukaan me ihmiset yliarvioimme teknologian vaikutuksia lyhyellä tähtäyksellä mutta aliarvioimme niitä pitkällä tähtäyksellä.

Myös ”**mustiin joutseniin**” eli yllättäviin vaikutuksiin (positiivisiin tai negatiivisiin), joita ei ole osattu ennakoita, tulee kiinnittää huomiota.

Kaikkein tärkeintä on arvioida, **tuottavatko nämä vaikutukset halutun muutoksen** (projektin tavoite).

Case: Los Angeles, California

- **Tehtävä:** Analysoi haaste -toimenpiteet - tavoitteet -mallia hyödyntäen Los Angelesin piirikunnan alueella käyttöön otetun toimintaohjelman tarkoituksenmukaisuus ja toimivuus

Heisenbergin
epätarkkuusperiaate
pätee myös
projektimaailmassa

Vaikuttavuuden määrittely

Mitä eroa on tuloksilla ja vaikutuksilla?

Vaikuttavuuden määrittely

Mitä eroa on tuloksilla ja vaikutuksilla?

Tulos: Suomi voitti jääkiekon MM-kultaa 1995

Vaikutus: Kaikilla oli IHANAA ja lama päättyi

Vaikuttavuuden määrittely

Projektin vaikutus voi näkyä esimerkiksi...

- a)** toiminnan tehostumisena
- b)** laadun parantumisenä
- c)** kustannussäästöinä
- d)** parempana maailmana

Tärkeää on pystyä osoittamaan ja todistamaan vaikutukset...

CASE: Nuorten syrjäytymisen ehkäisy kannattaa

Näkökulma 1: yhteiskunnan taso

Perustelu 1: Nuorisotakuun toteutuminen ehkäisee olennaisesti syrjäytymistä, jota sisäasiainministeriö pitää sisäisen turvallisuuden keskeisenä uhkana.

Perustelu 2: Väestön ikärakenteen kehityksen myötä on entistä tärkeämpää, että kaikki nuoret saadaan mukaan koulutukseen ja sitä kautta työelämään.

Perustelu 3: Valtiontalouden tarkastusviraston arvion mukaan jokainen pysyvästi työmarkkinoilta syrjäytyvä nuori aiheuttaa yhteiskunnalle noin miljoonan euron kustannukset ennen kuin täyttää 60 vuotta. Vuositasolla kustannuksia syntyy 28 000 euroa.

CASE: Nuorten syrjäytymisen ehkäisy kannattaa

Läpäisyn tehostuminen:

erilaisten uusien ohjaus- ja tukitoimen sekä joustavampien koulutusvaihtoehtojen ansiosta Turun ammatti-instituutin läpäisyprosentti nousi vuosien 2004-2010 välillä 12 prosenttiyksikköä (63.0 – 75.0).

Säästöt vuositasolla yhteiskunnalle:

156 (koulutuksen kolmessa vuodessa läpäisseiden nuorten määrän lisäys)
x 28 000 euroa (valtionalouden tarkastusviraston arvio koulutuksesta ja työelämästä syrjäytymisen vuosikustannuksista) x 0,15
(prosenttiyksikkötason ero toisen asteen tutkinnon suorittaneiden ja tätä ilman olevien työmarkkinoille osallistumisessa) = 655 200 euroa

CASE: Nuorten syrjäytymisen ehkäisy kannattaa

Näkökulma 2: organisaatiotaso

(projektisalkkujen tai -kokonaisuuksien tuottamat pitkän aikavälin hyödyt)

Turun ammatti-instituutissa aloitettiin 2000-luvun alkupuolella useiden eri projektien vauhdittamana voimakas panostaminen oppilaitoksen ohjaus- ja tukitoiminnan kehittämiseen sekä uusia toimintamalleja luomalla että lisäämällä ko. toimintaan osoitettuja resursseja. Tehdyt toimenpiteet tuottivat erinomaisia tuloksia viidessä vuodessa, kuten alla oleva taulukko osoittaa:

	2003	2004	2008	2009
Keskeyttämisprosentti	4,7	4,6	2,8	3,7
Läpäisyaste	65,2	63,0	72,0	71,0

Kehittämistoimintaa on jatkettu myös vuoden 2009 jälkeen ja esimerkiksi läpäisyaste on edelleen parantunut.

CASE: Nuorten syrjäytymisen ehkäisy kannattaa

Keskeyttämisten vähentämiseen liittyvien toimien kustannustehokkuuden esimerkiksi vuonna 2009 verrattuna vuoteen 2003 voi laskea seuraavalla kaavalla: $(A - B) \times C - D = E$

A = Keskeyttäneiden määrä tarkasteluvuonna (tässä esimerkissä 2009) vertailuvuoden (tässä esimerkissä 2003) keskeyttämisprosentilla laskettuna

B = Keskeyttäneiden todellinen määrä vuonna 2009

C = Ammatillisen koulutuksen keskimääräinen yksikköhinta Turun ammatti-instituutissa vuonna 2009

D = Ohjaukseen ja tukitoimiin osoitetun rahallisen lisäresurssin määrä vuonna 2009 verrattuna vuoteen 2003 (laskettu vuoden 2009 palkkatasolla)

E = Saavutettu säästö

$(177 - 139) \times 8\,880,98 \text{ €} - 150\,651 \text{ €} = \mathbf{186\,826,24 \text{ €}}$

CASE: Nuorten syrjäytymisen ehkäisy kannattaa

Toiminnan tuloksellisuuden huippuvuoden luvuilla (tarkasteluvuosi 2008, vertailuvuosi edelleen 2003) laskettuna säästö on vielä huomattavampi:

$(172 - 102) \times 8\,880,98 \text{ €} - 150\,651 \text{ €} = \mathbf{471\,017,60 \text{ €}}$

Lisäksi Turun ammatti-instituutti on alhaisen keskeyttämisprosenttinsa ja korkean läpäisyasteen ansiosta menestynyt jatkuvasti erittäin hyvin Opetushallituksen tuloksellisuusmittauksissa. Tämä on tuonut koulutuksen järjestäjälle (Turun kaupunki) tuloksellisuusrahaa esimerkiksi taulukossa mainittuina vuosina seuraavasti:

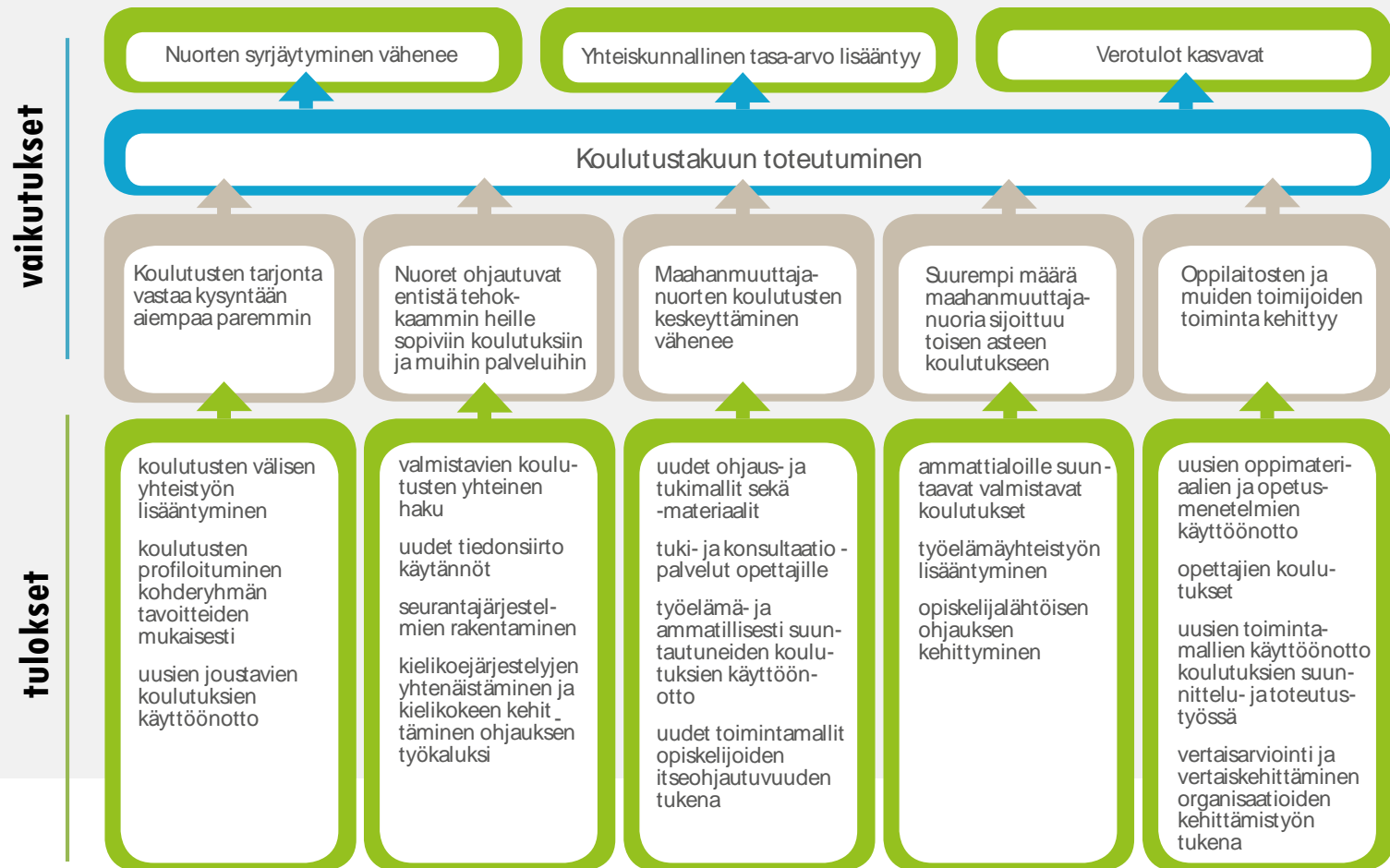
2008: **1 488 750 €**

2009: **1 091 858 €**

Yhteenvetona voidaan todeta, että tehokkaaseen ja laadukkaaseen opetukseen sekä riittäviin ohjaus- ja tukitoimiin satsaaminen tuotti vuonna 2008 voittoa lähes kaksi miljoonaa euroa ja vuonna 2009 noin 1,25 miljoonaa euroa.

CASE: Nuorten syrjäytymisen ehkäisy kannattaa

Näkökulma 3: Maahanmuuttajanuorten VaSkooli – hankkeen vaikutukset

CASE: Nuorten syrjäytymisen ehkäisy kannattaa

Näkökulma 4: yksilötaso

Nuorisotakuu on osa suomalaista yhteiskuntamallia, jonka keskeisiä arvoja ovat tasa-arvoisten mahdollisuuksien tarjoaminen kaikille ja heikommassa asemassa olevista huolehtiminen. Tämän vuoksi nuorten syrjäytymisessä ei ole kysymys pelkästään miljoonasta eurosta, vaan yksilöiden ainutkertaisesta elämästä ja heidän unelmiensa toteutumisesta tai toteutumattomuudesta.

CASE: Työelämävalmennus (M.O.T.-hanke)

Näkökulma: yksittäinen toimintamalli

	Opiskelijamäärä/ työelämävalmen- nuksessa olleet	Keskeyttämis%: kaikki	Keskeyttämis%: työelämävalmennus
Koko oppilaitos (Turun ammatti- instituutti)	3771/90	5,9	3,3
Kone- ja metalliala	157/24	19,1	0
Erityistä tukea tarvitsevat	420/34	13,1	2,9

www.koulutustakuu.fi